

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. VIII. Joseph memoriæ encomium, pincernæ oblivioni vituperium
deberi, ingratus animus, quàm grave vitium.

go beatissima, conjugē Josepho secessionem moliente, rem omnem providentia divina quam integerrime commisit, velle juberetque Deus, quod sibi placeret. Beata qua credidisti, quoniam perficietur ea, qua dicta sunt tibi à Domino. Auxilia humana non penitus spernenda, sed iis nequaquam fidendum. Gratiam divinam habemus? Omnia habemus.

Porro regii duo captivi, pincerna & pistor, quorum alter receptus in gratiam, appensus alter in furcam, duo fidei Christianæ capita; Prædestinationem & Reprobationem humanæ genti cogitanda repræsentant. Ab Orbis incunabilis hæc mysteria Deus oculis ingessit & animis: Intuemini Abelem & Cainum, quorum ille assumptus, ille rejectus; Isaacum & Ismaëlem, Jacob & Esau, Matthiam & Judam, duos cum Christo crucifixos latrones, hos ipsos duos pincernam & pistorem. Ambo servi, ambo rei, captivi ambo, meriti que supplicium, huic tamen facta est gratia, negata illi, injuria neutri. Christi vaticinium est: *Vnus assumetur, & alter relinquetur.* Die judicii dextrâ consistent oves, lævâ hædi, in utramque partem æquissima proferetur sententia. Illos judex ab omni æternitate suos esse voluit, istos diabolis associatos, idque, ut alibi docemus, ex prævisis meritis. Securi sunt ab ultimo fulmine illo, quos Christus judex littera Tau signavit. Ezechiel vates ostendens quorum frontibus id signi sit inscriptum: *Dixit Dominus, inquit, ad eum: Transi per mediam civitatem in medio Hierusalem, & signa Tau super frontes virorum gementium, & dolentium super cunctis abominationibus, quæ sunt in medio ejus. En, gementes & dolentes signanter. Doleamus de præteritis, sustineamus præsentia. In carcere omnes sumus, sed paullulum laxiore quam Joseph. Toleremus illum quamdiu regi supremo visum. Libertatem nobis non humanus favor, non hæc somniorum somnia, sed divina præstabit gratia.*

CAPVT VIII.

Joseph memoriæ encomium, Pincernæ oblivioni vituperium deberi, Ingratus animus quam grave vitium.

Exinde dies tertius natalitius Pharaonis erat: qui faciens grande convivium pueris suis, recordatus est inter epulas magistrum pincernarum, & pistorem principis, restituitque alterum in locum suum, ut porrigeret ei poculum: Alterum suspendit in patibulo, ut conjectoris veritas probaretur. Et tamen succedentibus prosperis pincernarum oblitus est interpretis sui.

Interpretationem somniorum à Josepho datam fuisse verissimam docuit eventus. Nam Pharaon inter epulas sui Natalis hilarescens, carcerem jussit pandi, & pincernam quidem ad pristinum munus evocari, pistorem verò in patibulum corvis pabulum appendi. Pincerna non integræ solùm libertati, sed regio muneri restitutus, sui conjectoris & interpretationem, & preces in rebus secundis suavissimè potuit oblivisci. Quod facit historicus singulariter notans, & velut miniatulam apponens: *Et tamen, inquit, succedentibus prosperis pincernarum oblitus est interpretis sui.* Ex more manipulos hinc colligamus.

I. *Invidiæ Josephi castimonia.* Regio ministro in libertatem asserto, manet nihilominus in carcere Josephus. Interim ex herili domo, quod credibile, adsunt impudicæ lævæ, furtivi nuntii, qui favores & munera promittant, qui patibulum & mortem minentur, qui rogent, & terreant, ut Josephum in dominæ amores illicitant. Frustra omnia. Inexpugnabilis est Josephus; invidiæ perstat castimonia. Non illum minæ, non mune-

ra, non favores, non promissa, nulli movent terrores, nulla fleunt supplicia; ridet exitum, contemnit mortem paratissimus occumbere potius, quam castimoniam violare. Non illi centum oratores persuaserint, tortores nulli ab eo impetrarint, ut in castitatem vel minimum delinquat. Saxum est Marpesia caute constantius.

II. *Cujusque status ornatur moribus, non statu mores.* Josephi status erat esse Hebræum, esse servum, esse captivum, vile caput censerî, sed hunc ille suum statum nobilissimis moribus, integritate vitæ, castimoniam singulari ornavit adeò, ut sapientissimos ac honoratissimos excelluerit. Quod Ambrosius rarum ad grande artificium laudans: *Etenim, inquit, quò status inferior, et virtus eminentior.* Nihil enim interest in quo statu quis probabilem se præstet, nam ille finis est bonosum, ut in quocunque statu probentur. Illi que præcipuum, si magis mores commendent statum, quam status mores. Hinc **B** Urbanus III. Pontifex summus dicere solitus: *Magni viri non nascuntur, sed virtute fiunt.* Non facit nobis aperta cassis, sed explorata virtus. Risiculum est infantem in cunis strenuum salutare. Strenui parentis sanguinem habet, & nobilitatem, sed non suam. Si juvenis, si vir manu & animo se nobilem, strenuūque monstret, talem esse credemus, qualem se esse monstraverit. Virtus nobilitat non aliena, sed propria.

III. *Sacra confessio Alexipharmacum delictorum.* Fateri culpam, est illam abolere, obliuiofus pincerna tandem seipsum ingrati animi damnans: *Confiteor, inquit, peccatum meum.* Ego ingratus & immemor beneficii, Hebræum juvenem illum in carcere desidentem vel rogatus, & auxilium pollicitus non juvi: *Confiteor peccatum meum.* Pene innocens est, quem peccasse pœnitet. Noxarum mors Confessio.

IV. *Rerum magnarum fundamentum, Humilitas.* Affirmatissimè id ponuntians Ambrosius: *lactum est, inquit, Humilitatis fundamentum, sine quo nulli justorum unquam res magna à Deo data.* Sionis rex David hoc sibi maximarum rerum principium obrigisse gloriatus: *Bonum mihi, ait, quia humiliasti me.* Prius pileolum stramineum, quam coronam auream, & diadema capite gessit; ante pedum, quam sceptrum tractavit. Ita per Humilitatis gradus in solium ascendit. Sapientissimè in hanc rem Augustinus monens: *Magnus, inquit, esse vis: A minimo incipe. Cogitas magnam fabricam construere celsitudinis: de fundamento prius cogita Humilitatis.*

V. *Ingrati animi ebrietas, oblivio.* Pincerna culpam factus, oblivionem biennalem peccatum vocat. Rectè hoc quidem. Oblivio specus ampla, horribilis, tenebrosa, in quam sese pluvima penetrant peccata. Nos itaque de hac pincernæ prælongâ oblivione, simul etiam de Josephi laudatissimâ memoriâ dicemus.

S. I.

Ebrietatis & temulentia proprium est, facere obliuiofum. Est, qui die hodiernâ jam ebrius promittat ingentia, cras nihil penitus, meminerit promissorum. Obliviosum Cæcubum, obliuiofa ebrietas, Crassa planè fuit, & diuturna, & reprehensione digna obliuio pincernæ. Nam valde rogatus est, meminisset conjectoris sui etiamnum captivi: *Tantum ait Joseph, memo mei, cum tibi bene fuerit.* Nec aliud poscens quam miserationem miserî: *Facias, inquit, mecum misericordiam.* Neque hoc magnæ molis aut intricati negotii erat, cum aliud non peteret, quam hoc unicum: *Suggeras Pharaoni, ut educat me de isto carcere.* Et qui tandem fieri potuit, ut biennio tot nec carceris, nec sui in carcere focii recordatus fuerit? Num toto biennali spatio nunquam somniavit, ut sui in vinculis amici meminisse potuerit. Oblivio sanè grandis & digna vituperio. Rectè

2. Cujusque status ornatur moribus, non statu mores. Ambrosius. 10. 3. l. 7. ep. 44. ad Constantium. mibi pag. 180. Ambrosius. ibid.

3. Sacra confessio Alexipharmacum delictorum. Gen. 41. v. 9.

4. Rerum magnarum fundamentum, Humilitas. Psal. 118. v. 71.

Aug. ser. 10. de verb. Domini.

5. Ingrati animi ebrietas, oblivio.

Ebrietatis proprium est facere obliuiofum. Obliviofo levita Masisco cibaria exple. Horat. l. 1. Carm. odâ 7. ad Pomp. Varum. Gen. 40. v. 14.

Gen. cap. 41. igitur dixit: *Quis streor peccatum meum.* Sed istud Deus permittit, ut peccatum; voluit verò ut supplicium, & è re malà, quod solet, fecit optimam.

Oblivionis Stirps & familia. Sed num oblivionis stirpem ac familiam nosse cupitis: Prisci eam jambo explicabant.

Oblivionis mater negligentia.

Oblivionis verò Bacchus est pater.

Ingratitudinis pater oblivio.

Narrat Pancratianus, Alphonsum regem Aragonum Alvaro Luna viro primario plurimum benefecisse, signum tamen animi grati vix ullum deprehendi potuisse. Hoc cum regis auribus instillaretur, non ingratum solum, sed nec memorem quidem esse Alvarum. Ad hæc Alphonsus eruditè simul & hilariter: An ignoratis, inquit, ingenti beneficio, non nisi ingenti ingratitude satisfieri? Pene idem de pincerna dixerit Iosephus. Ingens ei beneficium dedit, Pincerna velut deficiente animà, mercede obfus, expers solatii, inter spem, merumque pendulus, regias iras expavescens, formidans supplicium, interpretatione Iosephi gratissimà, à mortis limine revocatus est ad vitam. Ad eum Iosephi verba refocillarunt. Vix autem evolavit è carcere, mox Iosephi & beneficium & preces altà oblivione sepeliit. Insignissimum animi ingrati specimen.

Pincerna animi ingrati fuit specimen.

S. II.

Animi ingrati paradigma.

Matthæus Paris. historiae Anglæ scriptor memorat quod instituti est. Vitalis Venetus civis opulentus, sed avarus, filiam suam cui collocaturus, ad mensam lautius instruendam venatum in vastissimam silvam mari proximam. Dum feras insequitur, & hæc illac oberrat, foveam illabitur lupis & ursis factam. Os angustum foveæ in amplam profunditatem desinit. Ita nulla fuit hinc emergendi facultas. Jam infra expectabant improvisum hospitem leo & serpens, sed ambas feras valde mansuetas fecit captivitas. Vitalis ubi animam à pavore subito collegit, quantum virium habuit, in clamores vertit. Nec semel tantum & iterum, iterumque clamavit, sed centies, & sexcenties opem imploravit clamando. Frustra. Nam uti nihil aurium habuit vicinia, ita nihil manuum. Ubi diem & noctem unam inter desperationem & clamores valde sobrius exegit, Deus opem submisit. Fortè fortunà carbonarius ligna lecturus subterraneos clamores audit, securus vocem devenit ad foveam. Visus è cælo delapsus illic Deus, ad eum captivum in spem maximam erexit niger hic adventor. Primum erat querere. Quis infra clamat? Contiuod eximà scrobe succlamat captus: Ego, ego sum, Vitalis Venetus: miserere, obsecro, mi optime virosum: miserere; morior, ni protinus juves. Ut scias, gemina hæc animalia tecum sunt, leo & coluber. Per Christum Jesum te summè rogo, subtrahe me vicinæ morti. Vitam meam tibi debebo in annos omnes reliquos. Et fidem meam obligo, ac pro certo polliceor hoc in me officium abundantissimè tibi rependendum, in præmium & midiam partem mearum facultatum stipulor. At carbonarius animi prælagus: Faciam, inquit, domine, quod petis, si servare velis, quod promittis. Ille Deos omnes, Deasque jurare & horribili sacramento se obstringere. Et; Ita me Deus, inquit, multò pessimè perdat, si jusjurandum violaro. Ne dubites, mi vir, in fide stabo, measque tecum opes partiar. Ingentibus his promissis motus carbonarius festinavit funes, & scalas adferre. Attulit. Leo, ut vidit subsidium ministrari, cauda blandiens velut canis modo quo potuit libertatem rogavit, idem serpens, & syrmaris motu, & blandis sibilis se velle ostendit. Vix demissa in scrobem scala, mox leo & serpens per illas evaserunt in altum, mirè blanditi carbonario, tanquam gratias agerent. Vitalem manu prehensum carbonarius è barthro eduxit. Jam liber Vitalis dextram carbonarii exosculatus: Hanc, in-

quit, manum servet Deus, quæ me vindicavit à morte. Et, o mi vir, tibi vitam meam debeo. Habebis me non memorem tantum, sed liberaliter gratum dum vixero. Sic unà in viam deveniunt. Ante digressum cautè interrogans rusticulus: Sed, oro te Domine, inquit, quando exigam, quod pollicitus es. Cui Vitalis: Post triduum, inquit, aut quatrimum Venetias veni, & de Vitali quære, nemo est, qui viam ad meas aedes non monstraverit. Ita datis utrimque dextris, ille in urbem, iste in tugurium suum rediit. Dum autem ad mensam confider rusticulus, & malè unctos caules, crasumque atropem pemma glutit, adest leo hinnulum, velut lycum offerens, & applaudens lingensque viri pedes; ne quid scilicet humanitatis omitteret in agendis gratis. Leonem ad cubile redeuntem comitatus est rusticus, ne bestia tam gratè domum ignoraret; inde ad prandium suum rediit. Eò serpens nobiliorem lapillum ore perferens correpsit; nec satis casam subitisse; in mensam ascendit, & in disco suum & ipse lycum deposuit, blandus omnibus tanquam si gratias ageret. Sed & hunc abeuntem securus est carbonarius ad colubrinum cavum. Elapsò triduo Venetias cum colubri gemmâ tendit, & Vitalem, quem quarebat, in convivio invenit. Evocari jubet, & appellat de servandâ fide. At Vitalis se ignotum simulans: Enim verò quis es tu, inquit, quid tibi hæc negotii? Videris somnare. Cui candidè aterille ac fuliginosus petitor: Nocti, ait, domine, quid promiseris homini è foveâ te liberanti? Hoc jam expoico, & nisi me valde fallo; debetè. At Venetus toruo vultu. Quid ais, inquit, & quid petis? Quod promissisti, ait rusticus, cum demissis funibus ac scalis è fatali te foveâ educerem. Dimidium tuarum facultatum promissisti; hoc peto. Cui Venetus: Infans, inquit, mi vir, si tam facile lucreris, quod ego tam operosè tot annis collegi? Uisit hominem tanta tam ingrati animi nequitia. Ita non tantum litigari ceptum, sed & clamari. Vitalis ad vim paratus: Heus famuli, exclamat, adeste, hic homo insanit, in custodiam abducendus. Ubi hoc agi audit Carbonarius, in pedes se conjecit, & domo profiliens ad magistratum cucurrit, cui omnia ordine, prout erant gesta, narravit. Vix erat, qui fidem haberet dictis. Gemmam ergo protulit, quam à serpente beneficii memore accepit, & una promissit se illam ipsam foveam, sed & leonis specum, atque serpentis latebras ostensurum. Ostendit, feris homini noto applaudentibus. Magistratus re satis cognitâ, iussit non tantum reddi, quod promissum, sed etiam ad multandum animi tam ingrati injuriam, stipulatis nummis addi voluit auctarium. Hæc, ait Matthæus Paris, referebat reamunicificus Richardus. Quam res fidem habeat, id auctoritas eius curæ permittimus. Nos animi verè ingrati specimen sub aspectum posuimus.

Pincerna, ut videtur, germanus frater domini Vitalis, obliviosus, ingratus, immemor beneficii, Iosephum ope promissâ turpiter destituit. Iosephus ei summam comitate viam monstravit, quæ carcerem exiret. Nil gratius pincernæ hoc indicio. E carcere educitur, in regium palatium recipitur, in pristinum officium restituitur, biennium ita labitur, nulla Iosephi memoria, nulla grati animi significatio, nullum captivi patrocini, nec verbum pro Iosepho regi dicitur. Quis non miretur:

Mollis inertia cur tantam diffuderit imis

Oblivionem sensibus:

Pocula lethæos ut si ducentia somnos

Arente fauce traxerit:

Obliviosissimus juxta è ingratiissimus pincerna. Oblivio mater ingratiitudinis.

O magnifice Domine Vitalis, quam ampla tibi per Orbem est familia sororum, fratrum, cognatorum tuorum infinitus est numerus; genus tuum inter omnia multò

multo copiosissimum: affines numeras ubique quam plurimos. Obliviosorum, & ingratorum ubique seges longe maxima. Homo, ipsa oblivio in divinis litteris protoplastus triplex habet nomen; Adam, Enos, Homo. Hinc Jobus interrogans: Quid est, inquit, homo, ut immaculatus sit? Hebræum idioma sic effert ista. Quis est Enos? hoc est, obliviosus. Ab orbe condito cæpit humana gens oblivione peccare. Hieremias in lamenta effusus: A seculo, inquit, confregisti jugum meum, rupisti vincula mea. & dixisti: Non serviam. Nunquid obliviscitur virgo ornamentis suis, aut sponsa fasciæ pectoralis suæ? populus verò meus oblitus est mei diebus innumeris. Primo statim die quo cæpit esse homo, cæpit esse obliviosus, & divinorum beneficiorum immemor jugum legis excussit. Hoc etiamnum assidue agimus obliviosi homines. Eo ipse die, eà ipsa horâ, quâ emendationem vitæ spondemus, sponsonis obliviscimur. Dicimus, sed oblivione mox capti, non facimus. Ita eadem atque eadem delicta annis & sæculis repetimus. Hodie statuius ingenia facturos, eras nihil facimus, nihil præstamus: subinde miram indiuimus mansuetudinem; vix dies abit, & denuo in rabiem paucis sæpe vocibus efframur, oblitæ omnis mansuetudinis. Ita sanctissimis decretis strictam castimoniam amplectimur, brevi obrepit oblivio tam bonæ mentis, & in libidinum sordes iterum nôspet abijcimus. Ita juramenta, & atrociores ejusmodi voces ejuramus, non multo post tempore jam propositorum oblitæ audacissimè & juramus, & pejeramus. Quantum non raro sanctimoniam morum pollicemur; vix una alterave præterit diecula, & facilis subit oblivio, quæ cæcos in priora omnia reducit vitia. Oblivio mater ingratitude; oblivio sanctioris vitæ labes maxima.

§. III.

Longè aliter Josephus. Memoria is fuit tenacissimâ. Hinc animi & in Deum, & in Putipharem herum gratissimi. Gratus animus chalybe vincit hominem bonæ conscientiæ, ne in vitium ruat. Audita Josephum dominæ ad flagitium invitanti fortissimè oblistantem. Quomodo, inquit, possum hoc malum facere, & peccare in dominum meum? Quid quæso, domina mea, cogitas? Quod fieri non potest, id petis. Ego certè beneficiis domini mei ligatus, in dominum delinquere non possum: Summâ illius in me benevolentia, nimium illi obstrictus sum; iniqui aliquid in eum patrare non possum. Ego huc veni pauper, orphanus, à parentibus abductus, exul patriæ, ignotis venditus, ab omnibus desertus, in mancipium emptus. At verò dominus meus suâ me dono recepit, victum, & vestitum suppeditavit, salarium largum adjunxit; insuper mihi omnia commisit, ut ego potius dominus videri possim, quàm servus; hæctenus ut suum me filium amavit. Et hoc illi charisterium rependam, ut conjugem illius violem? Hoc malum facere non possum. Cui blanda domina: Vide, mi juvenis, hoc, & hoc etiam tibi dono; cetera meæ curæ committe. Josephus iterum in pudicitiam obliantar. Hoc malum facere non possum. Ad quem hera: Ego facilè hoc assequar, ut nec tuus dominus, nec mortaliù ullus de nostris amoribus quidquam resciscat. Josephus ejusdem constantiæ: Hoc malum facere non possum. Jamque domina à blanditiis ad iras, à promissis ad minas descendens: Si pergas, inquit, oblistere, saxo adæpol, ut in maximum malum, ut in altam crucem agaris. Præda fies corvis, aut ego non vivam. Josephus animi casti perseverans: Quidquid me fiat, ait, sive in carastam, sive in patibulum rapiar, hoc ego malum facere non possum. Nec tamen ceptis ablistens domina: Misereere, ait, dominæ tuæ, quam obstinatione hac enecas. Josephus: Etsi mortis decies; hoc ego malum, nec semel quidem facere possum. Quod si, ait domina, exorari te non sinas, hoc ego agam, ut hac ipsâ die hijs ædibus ejiciaris, & in car-

cerem compingaris teterrimum, sursum & latronum socius. Josephus nil penitus motus: Ubi res cadant, inquit, torum alienum non temero. Et quomodo possum hoc malum facere? In exilium, in crucem ire, & potius centies mori paratus sum, quàm patrare hoc flagitium, non possum hoc malum facere; non possum, non possum. Hæc Josephi verba certè gemmis & auro exaranda.

Hæc gemina in doles virtutis, cuius hoc est placitum: Collata beneficia injuriis & sceleribus rependere nefas. Ita castitatis amans, cum vel à suâ carne, vel ab maligno homine invitatur ad libidinem, expeditissimè respondet: Apage hanc pestem; ego non solvitur famæ, corpori, crumenæ parcam, sed multo magis conitar ne Deum offendam. Suis me Deus beneficiis innumeris ligavit; non possum hoc malum facere; Deum benefactorem meum flagitiis lacessere non possum. Hic animus est hominis verè grati. Si quis in periculo vel oculi, vel manûs, vel pedis amittendi certò sit, & chirurgus artis exercitatissimæ hunc ei oculum, aut manum, aut pedem servet, aut oculum jam excysum, manum jam præcisam, pedem jam amputatum feliciter restituat, quid viro huic non debebit in sostrum? Deus hæc nobis & dedit & restituit, cum sæpius morbi & pericula urgerent illa perdingi; Deus hæc donavit, Deus hæc eadem conservavit. Quid mercedis petit? Hoc unicum: Peccato, capitali hosti meo, ne amicus fias; ne oculos, quos tibi concessi, in meam injuriam emittas; ne manus, quas à me habes, violentas in me extendas; ne pedibus, quos à me accepisti, adversum me curras. Hoc Deus æquissimè à nobis exigit. Obliviosi nimium & ingrati sumus, si nec tantillum quidem obsequii reddimus tanto benefactori.

Collata beneficia injuriis & sceleribus rependere nefas.

Hanc ipsam ob causam Deus, Davidi regi per Nathanem dicitur: Locupletavi te facultatibus innumeris; hæc, & hæc insuper tibi largissimè suppeditavi, infinitis te ornavi beneficiis. Tu tanta nec sperare, sed nec optare quidem potuisses. Atque si modica hæc tibi videantur, adjiciam multo majora. Tu tamen tot beneficiis, benefactori tanto ingratus potuisti hoc malum facere; adulterium & homicidium delinquendo nece-re? Pœna comitabitur culpam.

Reperias in aulis, quod Arraxerxes sensit, qui non contentus sunt gratias non agere beneficiis, & humanitatis in se jura violare, sed Dei quoque cuncta cernentis arbitrantur se posse fugere sententiam. Et in tantum vesania prorumpunt, ut eos qui credita sibi officia diligenter observant, & ita cuncta agunt, ut omni laude digni sint, mendaciorum cuniculis conentur subvertere. Ingrati animi nobilissimum paradigma.

Polycarpi Smyrnenis Pontificis erga Christum dictum amoris plenum.

Hinc Polycarpus, Joannis Apostoli discipulus, Smyrnenis Pontifex, cum ab idololatriis urgeretur, ut Christo suo renuntiaret, fictòsque Deos thure coleret, illud amoris plenum protulit dictum: O Stoginta sex annis Deo meo servio, & nullâ re unquam me læsit, cur ego tam ingratus sim, ut illum negando lædam? Non possum hoc malum facere.

Idem, obsecro, & nos sentiamus. Cum malè agendi vellicat occasio, cum malefua Venus pellicit, cum auri nitor ad nefas trahit, ne quæso, tam obliviosi, & in Deum ingrati simus; dicamus liberè: Quomodo ego Christianus, ego Catholicus, ego Clericus, ego Sacerdos, ego religiosus hoc malum possum facere, & peccare in dominum meum? Etsi moriendum mihi centies, etsi multa me opulencia inunder millies, Deo tam ingratus esse non possum; non possum patrare hoc crimen: nimium ingratus est beneficiis, qui quis aude etiam benefactorem lædere.

